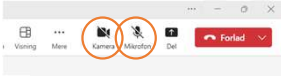

PTO
Publict Tandsygdoms Tidspunkt

Velkommen til PTO-webinar

Journaler på den effektive måde

Webinaret starter kl. 18.00
Disse indstillinger er slukket

Spørgsmål kan sendes på om@pto.dk

1

PTO
Publict Tandsygdoms Tidspunkt

Journaler på den effektive måde

- hvorfor er det så svært at journalføre korrekt i praksis?

Tandlæge Ole Thomas Marker, MPA
Adm. direktør/direktør
PTO

2

Dagsorden

- Formål og krav til journalen
- Introduktion til effektiv journalføring i tandplejen
- Udfordringer ved korrekt journalføring i praksis
- Vigtige aspekter af faglig vurdering og anamnese
- Gennemgang af behandlingsplan og informeret samtykke
- Tips til hjælp af journalføring og nemmere hverdag

PTO
Publict Tandsygdoms Tidspunkt

27-08-2025

3

Formålet med journalføring

- **Sikre** (bekræfte) sammenhæng mellem behandlingsbehov og tilbudte behandlingsplan
- **Sikre** patientens mulighed for inddragelse i behandlingen og varetagelse af egne interesser
- **Sikre** god kommunikation mellem sundhedspersoner

Dagligt

- Være dokumentation for et hændelsesforløb i klage- og erstatningssager
- Være anvendeligt for retsodontologiske identifikationer af dødfundne

Sjældent

4

4

Formålet med journalføring

Faglighed og §17

Information og samtykke

Anvendelighed

Dagligt

- Være dokumentation for et hændelsesforløb i klage- og erstatningssager
- Være anvendeligt for retsodontologiske identifikationer af dødfundende

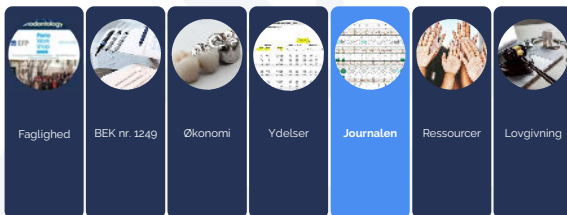
Sjældent

5

5

Udfordringen ligger i detaljen

Faglighed

BEK nr. 1249

Økonomi

Ydelser

Journalen

Ressourcer

Lovgivning

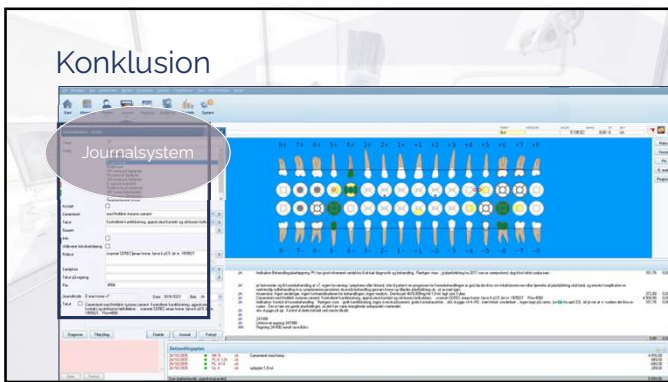

6

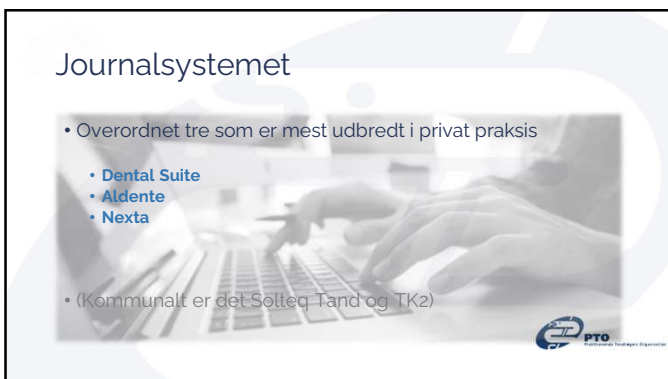
6

7

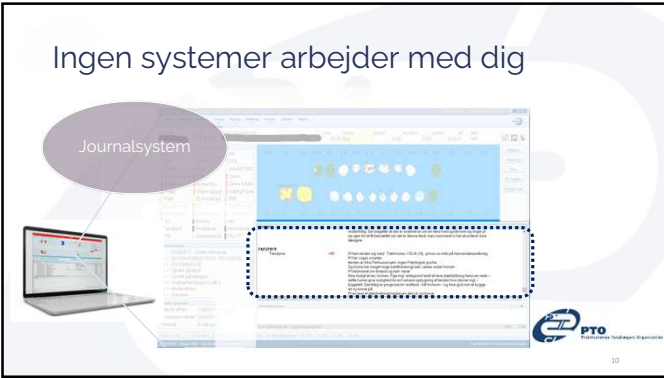

8

9

Ingen systemer arbejder med dig

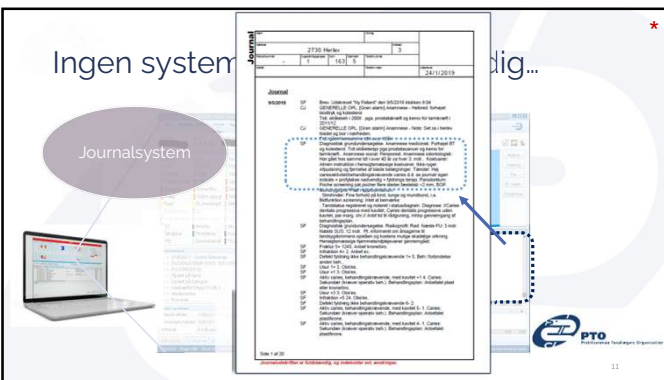

Journalssystem

PTO

10

Ingen systemer arbejder med dig...

Journalssystem

PTO

11

Tommelfingerregler ved journalføring

Skriv kun det **nødvendige**

Skriv **tydeligt**, klart og kort

Skriv med **overblik**

PTO

12

Hvem skal skrive

- Alle der udfører sundhedsfaglige opgaver uanset uddannelse og ansættelsesforhold
- Overdrages en opgave - er det modtageren af opgaven (patienten), som skal journalføre
- Søges der råd hos en anden sundhedsperson, skal rådet journalføres med navn og titel - samt hvilke oplysninger der er forelagt
- Det skal fremgå af journalen, hvis "opgaven" er **delegeret** - hvem der udfører den, og hvem der har delegeret opgaven

13

13

Hvornår skal du skrive?

- Journalen er en del af - og **skal** skrives i forbindelse med - behandlingen
- Som sagt - en sundhedsfaglig opgave, er først gjort færdig, når den er journalført
- Brug af "kladde"?
- *"Hvis der kommer en akut opgave i vejen, må du vente, men alle sundhedsfaglige opgaver skal senest være journalført inden arbejdstids ophør"*

14

14

Hvor meget skal der skrives

"Nødvendighedskriteriet"

- **Nødvendighedskriteriet** indebærer, at det ikke er alle oplysninger, der fremkommer i kontakten med patienten, som skal journalføres.
- Journalen skal indeholde de oplysninger, der er **nødvendige** for en god og sikker patientbehandling
- Patientjournalen skal give en **overskuelig** og samlet fremstilling af patientens helbredstilstand og behandling
- Det er den behandlende sundhedsperson, der vurderer, om en oplysning er nødvendig.

15

15

Krav til journalen

Formålet med din journalføring

- Journalen skal formidle den faglige kommunikation om den enkelte patients **behandling**
- Journalen skal sikre **dokumentation** af forebyggelse og behandling
- Journalen er en central **del af enhver tandfaglig opgave**

Der skal ske den journalføring af dit arbejde, som efter din **faglige vurdering** er nødvendig for at sikre en god og sikker behandling

PTO
Dokumentation, Undersøgelse, Ogbehandling

16

16

Faglig vurdering – er mange ting

- Klinisk erfaring
- Uddannelse – efteruddannelse - videreuddannelse
- Faglig konsensus
- Vejledninger

PTO
Dokumentation, Undersøgelse, Ogbehandling

17

17

Krav til journalen

Procesflow:

```

    graph LR
      A[Henvendelsesrådgivning] --> B[Fund]
      B --> C[Behandlingsplan]
      C --> D[Information og samtykke]
      D --> E[Behandling]
      E --> F[Opfølgning]
  
```

• UDG, DG, SU, FU, Eller konsultation med henvendelsesrådgivning

• Alt påbegyndt
• Alle fund, der er relevante for behandlingen (hvis du undersøger)

• Alle fund håndteret i en og samme beh-plan giver overblik og systematik

• Kun én gang til den samlede beh. plan

• Hoved er efterfølgende eller har påvirket på
• Materialets navn
• Generisk eller produktnavn – ingen tvivl

• Opfølgning
• Kliniske og/eller radiologiske fund

PTO
Dokumentation, Undersøgelse, Ogbehandling

18

18

Hvad er specielt udfordrende?

- Ingen **henvendelsesårsag**
- Ingen dagsaktuel medicinsk **anamnese**
- **Indikation** ved RTG mangler
- Ingen eller standard **information** om alternativ behandling, prognose og komplikationer
- Samtykket/**accept** til behandling
- For mange ord – **gentagelser og standard tekst - makroer**

19

19

Henvendelsesårsag

Relevant på:

- Akut patient
- Ikke-planlagt pt. kontakt

Ikke relevant på:

- UDG, DG, SU eller FU
- Planlagt (journalført) kontakt jf. behandlingsplan

20

20

Henvendelsesårsag

Receptionen

- Oplysninger om den planlagte og udførte behandling
- Beskrivelser af patientens reaktion(er) på behandlingen
- Tidspunkt for behandlingen, ændringer af samme og begrundelse
- Oplysninger som patienten selv har indsendt
- Oplysninger som patienten siger og spørger om
- Kontakt med pårørende – husk tavshedspligt og GDPR

21

21

Fund

Journalfør alt det du finder:

Kliniske fund

Patienten

Anamnese

Røntgen/CBCT

22

22

Fund – specielt for anamnesen

- Skal være dagsaktuelt
- **Altid på nye patienter**
- **Altid ved en kliniske undersøgelse**
- **Altid før invasive indgreb**
- (Altid før ordination)

23

23

Fund – specielt for anamnesen

- Skal være dagsaktuelt
- **Altid på nye patienter**
- **Altid ved en kliniske undersøgelse**
- **Altid før invasive indgreb**
- (Altid før ordination)

12/12/2024

Hierendelse: 12 af 12 behandling ermet +E ved sparring, ingen ændringer i medicin siden sidste klinisk ses patientens anamnese +E og akut radiologisk metal røntgenkomponent +E, diagnose: parodontitis, seneste +E, behandling: anæstetisk vs. behandling af +E, røntgen røntgen +E, pt. anæstetisk i første omgang af forsøg af at bevare tanden +E, røntgen røntgen, udleveret med overblik og altat ny til hve EV i røntgen, efter 4 uger foretages kronbek +E, +E, side gnet hvidt hve kan, pt. accept.

Prostetik +E, Selenatid Afkæmptværdighed 40 mg/m Adrenalin 5 mg/m 2,4 ml, 100 mm, 1,5 ml, 1,5 ml.

Planlægning +E Røntgen 13, Grundet caries, Bortlægning: Selenatid efter aflytning med 35% fluorid, Materialer: Venus Diamond, Paracel A2.5

Planlægning +E Røntgen 12, Grundet caries, Bortlægning: Selenatid efter aflytning med 35% fluorid, Materialer: Venus Diamond, Paracel A2.5

Overblik: Overblik (betragt +E) udleveret klokken 14:07 til coronal scanning 14. Indikation: vurdering af aktuelle forhold +E røntgen røntgen.

Overblik: Overblik (betragt +E) udleveret klokken 14:00 CBS +E 2.

"SLUTT"

24

24

Fund – specielt for anamnesen

Må tandlæger lægge patientens egne oplysninger om medicinforbrug til grund for den medicinske anamnese?

- Ja, det må tandlæger godt. Det er tandlægens egen vurdering af patientens kognitive tilstand, der skal danne grundlag for, om patientens oplysninger omkring medicinforbrug antages at være korrekte

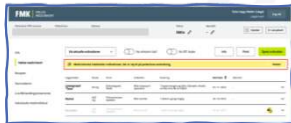

25

Fund – specielt for anamnesen

Må tandlæger foretage opslag på FMK uden patientens udtrykkelige og informerede samtykke?

Ja, det må tandlæger gerne. Men kun i forbindelse med konkrete behandlinger hvor tandlægen sundhedsfagligt vurderer, at det er nødvendigt

26

Forvirring om opdatering

- Pas på med "ingen ændringer siden sidst"

Kommentar: Pt møder til impl. behl. i ok.
 Injektion 6+. **Anamnese: Ingen ændringer siden sidst se dato:**
 Injektion : Septanest Adrenalin, 40 mg/ml + 0,005 mg/ml 0,9 ml. lagt som Infiltration.
 Injektion 4+. Injektion : Septanest Adrenalin, 40 mg/ml + 0,005 mg/ml 0,9 ml. lagt som Infiltration.

- Anvend "intet at bemærke"

27

Fund – specielt for det kliniske

Hvad gør vi med "ikke fund" = negative fund?

- Normale forhold (negative fund), skla kun noteres hvis de har betydning for patientforløbet eller behandlingen
- Negative fund, som du har søgte, men ikke fundet skal journalføres (RTG)

28

28

Fund – specielt radiologisk

Indikation

- Diagnostik
- Behandlingsplanlægning
- Kontrol

Beskrivelse

- Alle positive fund
- Forhold som du søgte, men ikke fandt

Der er foretaget opdatering af PT's anamnese, herunder evt. ændringer af medicin-forbrug
2 Bitewing's f.m. Statusundersøgelse

PT har accepteret behandling med røntgenbilleder og honorar herfor.
Røntgenbeskrivelse, herunder indikation, diagnostik samt evt. prognose-vurdering. Tandlæge: Som registreret i
tandskema. Parodontium: I.a. Omgivende struktur: I.a.

29

29

Fund – specielt panorama/større RTG

Beskrivelse af aktuelle forhold og patologi

Begynd med det centrale problem eller region

30

30

Skabelon til beskrivelse

Indikation:

- Som minimum "diagnostik" – eller mere præcist beskrevet:
- Der er foretaget panoramaundersøgelse med henblik på vurdering af...
 - visdomstænderne / manglende tandtænder / manglende tandfrembrud / periparal infektion (regio) / opdrivning af knoglen i (regio) / årsag til smerter (regio) – eller behandlingsmuligheder med implantat regio...

[illegible]

31

Fund – i tanddiagrammet?

OBS 7+ 2.

Defekt fyldning +7 flade 2 behandlingskrævende.

OBS 7-2.

OBS 5- 4.

Diagnostisk grundundersøgelse. Anamnese medicinsk:

Helbred/medicin : oplysninger fra pt. ajourført i generelle oplysninger i journalen.

Tænder: Caries/defekter : se registreringer i journalen, Moderat cariesaktivitet/initialt caries angreb, se journal/egen indsats

32

Det informerede samtykke?

- **Einfache Formel:**

Fyldestgørende og kort faglig information

+

JA eller NEJ

=

Informeret samtykke

33

Hvad skal du informere om?

- Informationen skal handle om patientens helbredstilstand og behandlingsmulighederne, herunder altid:
 - Risici
 - Komplikationer
 - Prognose
- Informationen skal tilpasses den konkrete situation og patient
- Informationen skal altid gives **mundtligt** - kan suppleres med skriftlig information

34

34

Hvad skal du informere om?

- Hvis patienten har fået den **samme behandling flere gange** tidligere eller for ganske nytil, kan informationsniveauet tilpasses dette fx ved fyldningsterapi
- Ved mindre behandlinger** - fx supragingival tandrensning eller superficiel carierterapi - vil informationen typisk ikke være så omfattende, da risikoen for alvorlige komplikationer ved sådanne behandlinger er stærkt begrænsede
- Hvad med økonomi?

35

35

Hvad skal du informere om?

- Information om patientens helbredstilstand og behandlingsmulighederne, herunder altid:
 - Risici
 - Komplikationer
 - Prognose
- Informationen skal tilpasses den konkrete situation og patient
- Informationen skal altid gives **mundtligt** - kan suppleres med skriftlig information

29/11/2024

Kommentar 4- info om pris på bro i uk og pt accept.

Kommentar 2- pt møder til præp uk.
 Injektion 3- Anamnese: Ingen ændringer siden sidst se dato.
 Injektion : Septanest Adrenalin, 40 mg/ml + 0,005 mg/ml 1,4 ml. lagt som infiltration.
 Injektion -2. Anamnese: Ingen ændringer siden sidst se dato.
 Injektion : Septanest Adrenalin, 40 mg/ml + 0,005 mg/ml 1,4 ml. lagt som infiltration.
 RTG 3-2. Indikation: Behandlingsplanlægning. Røntgen viser: i.a. apikalt 4- til -3. marginal knogle svind 4-
 Kommentar. Præp 4- til -3. trios scan og protemp som prov. Pt ønsker vits a2 i farve.
 Kommentar. Snakket impl løsning til ok. Info om ca 150 kilo for behl.
 Pt accept og start i det nye år.
 Kommentar +3. evt. penicillin ved infektion.
 FMK kaldt. FMK kaldt kl. 10:33
 FMK. Ny ordination: Primocillin Ny recept: Primocillin. Præparatnavn:

Komplikationer ved et sådant indgreb

36

36

Hvad skal du informere om?

Skal der journalføres **informeret samtykke** for hver enkelt behandlingsseance, eller kan der gives **ét samlet informeret patientsamtykke til én behandlingsplan?**

- Der skal kun gives **ét samlet informeret samtykke til en samlet behandlingsplan**. Har patienten givet informeret samtykke til et behandlingsforløb – det kan være større eller mindre – er det ikke nødvendigt at indhente yderligere samtykke under behandlingsforløbet, medmindre der forekommer afvigelser fra det planlagte behandlingsforløb.

37

Hvad gør du hvis pt. siger nej?

• Manglende **diagnostik** (fx RTG):

Info til pt. om afvisning af nødvendig RTG (BW) kan bevirke at sygdom ikke diagnosticeres i tide før det giver smerter og efterfølgende behandling bliver mere omfattende og kan ultimativt føre til tandtab.

• Manglende **behandling** (fx PA-behandling):

Info til pt. om afvisning af foreslåede behandling kan føre til smerter, forværring af tilstanden og tandtab.

38

Behandling

- Anvendte materialer** – som i behandlingen er anvendt og påvirket pt. – skal journalføres med generiske navne eller producenterens navne.

- Delelementer** i behandlinger skal journalføres, hvis det er nødvendig information fx:

- Ved en plastfyldning: **Renekskavering af kavitet**
- Ved en plastfyldning: **Successiv ekskavering af kavitet**
- Ved carierterapi: **Anvendelse af proxitector** ☒
- Ved operation: **Snitføring beskrives** ☒
- Ved operation: **Hvilket skalpelblad**
- Ved ekstraktion: **Hvilken tang der anvendes**
- Ved endo: **Køfferdam antagt**

39

41

42

PTO
Professional Teachers' Organization

Skabelon til bedre journaler

1. Henvendelsesårsag: Konsultation (hvorfor kommer pt?) – eller 2.

2. SU/DG/UDG/FU: Klinisk ses/der ses, status på tilstand/beh.

3. Anamnese: (Ny, SU, invasiv og ikke altid FMK)

4. Røntgen: Indikation/Viser...

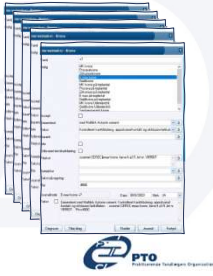
5. Diagnose: (hoveddiagnosen på patologi)

6. Behandlingsplan: (alt patologi, pris – uspec. overslag tilbudt +2.500 kr.?)

7. Information: (altid prognose og komplikationer + Pt. accept/forbehold/nej)

8. Behandling: (materiale, opr. beskrivelse, afvigende fra normal)

9. Opfølgning: (Pt. oplyst om... Udlev.?, smertestillende efter anvisning, kontrol?)
Evt. kontrol/ny tid/ n.g./pt. henviset

49

Spørgsmål

50

Tak for jeres opmærksomhed

Hvis der opstår spørgsmål i den kommende tid, er I alle meget velkommen til at sende en mail på om@pto.dk eller kontakte vores sekretariat på telefon 31 12 00 20

Husk at deltage i

Ydelser på den rigtige måde

Torsdag den 4. september 2025, kl. 18.00–20.00

51

17

52
